

КОДЕКС ЕТИКИ ТА СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

ВСТУП

«Кодекс етики та стандарти професійної поведінки CFA Institute» («Кодекс та стандарти») є засадничим документом, що відображає цінності CFA Institute, та є критично важливим для виконання його місії лідерства в інвестиційній професії шляхом пропаганди найвищих стандартів етики, освіти і професійної досконалості з найбільшою користю для суспільства. Дотримання високих етичних стандартів є ключовим для забезпечення довіри суспільства до фінансових ринків та інвестиційної професії. З моменту свого створення в 1960-х роках, «Кодекс та стандарти» має на меті поширення високих професійних стандартів серед членів CFA Institute і слугує еталоном для оцінювання етичності в діяльності спеціалістів інвестиційної справи в усьому світі, незалежно від займаної посади, культурних особливостей або специфіки місцевого законодавства чи нормативних актів. Усі члени CFA Institute (у тому числі носії відзнаки Chartered Financial Analyst® [CFA®]) і кандидати програми CFA зобов'язані дотримуватися «Кодексу та стандартів», а також заохочуються довести до відома своїх працедавців наявність такого зобов'язання. Порушення можуть призвести до застосування дисциплінарних санкцій з боку CFA Institute. Санкції можуть включати позбавлення членства, відкликання статусу кандидата програми CFA та позбавлення права використовувати відзнаку CFA.

КОДЕКС ЕТИКИ

Члени CFA Institute (у тому числі носії відзнаки CFA) та кандидати на отримання відзнаки CFA («Члени та кандидати») зобов'язані:

- Діяти згідно із принципами добропорядності, компетентності, старанності, та поваги, дотримуючись етичних норм по відношенню до суспільства, існуючих та потенційних клієнтів, працедавців, працівників, колег в інвестиційній професії та інших учасників світових ринків капіталу.
- Ставити дотримання норм добропорядності і чесності в інвестиційній професії та інтереси клієнтів понад власні особисті інтереси.
- Діяти з належною увагою та приймати незалежні професійні рішення під час проведення інвестиційного аналізу, надання рекомендацій щодо інвестування, вчинення інвестиційних дій та здійснення іншої професійної діяльності.
- Діяти професійно та відповідно до етичних норм, а також заохочувати інших діяти таким чином, підтримуючи власну професійну репутацію та довіру до професії.
- Сприяти цілісності та життєздатності світових ринків капіталу з найбільшою користю для суспільства.
- Підтримувати та вдосконалювати власний професійний рівень і докладати зусиль для підтримання і вдосконалення професійного рівня інших спеціалістів інвестиційної справи.

СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

I. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ

A. Знання законодавства. Члени та кандидати повинні розуміти та дотримуватись усіх діючих законів, правил та норм (у тому числі «Кодексу етики та стандартів професійної поведінки CFA Institute») будь-якого уряду, регуляторного органу, органу ліцензування чи професійної асоціації, що регулюють їхню професійну діяльність. У разі розбіжностей між положеннями, члени та кандидати зобов'язані дотримуватись більш суворих положень закону, правила чи норми. Члени та кандидати не повинні свідомо приймати участь або сприяти будь-яким порушенням вказаних законів, правил чи норм, а також повинні відмежовуватись від таких дій.

B. Незалежність та об'єктивність. Члени та кандидати повинні проявляти належну старанність та розсудливість для досягнення та підтримки незалежності та об'єктивності у своїй професійній діяльності. Членам і кандидатам заборонено пропонувати, вимагати чи приймати будь-які подарунки, побічні прибутки, плату за свої послуги чи винагороду, які відповідно до обґрунтованих очікувань можуть призвести до компрометації незалежності та об'єктивності рішень, що приймаються ними або іншими.

C. Навмисне спотворення фактів. Членам і кандидатам заборонено свідомо спотворювати будь-які факти, стосовно інвестиційного аналізу, рекомендацій, дій чи іншої професійної діяльності.

D. Неправомірна поведінка. Членам і кандидатам заборонено вдаватися до будь-яких професійних дій, які є нечесними, шахрайськими чи обманними, а також вчиняти будь-яку дію, яка матиме негативний вплив на їхню професійну репутацію, добропорядність або компетенцію.

II. ЦІЛІСНІСТЬ РИНКІВ КАПІТАЛУ

A. Матеріальна не оприлюднена інформація. Члени та кандидати, яким відома матеріальна не оприлюднена інформація, що може вплинути на оцінку вартості інвестиції, повинні утримуватись від дій та попереджувати дії інших щодо використання такої інформації.

B. Маніпулювання ринком. Членам і кандидатам заборонено брати участь у діях, що призводять до спотворення цінової інформації або до штучного збільшення об'єму торгівлі з метою введення в оману учасників ринку.

III. ОБОВ'ЯЗКИ ПЕРЕД КЛІЄНТАМИ

- A. Лояльність, розсудливість та належна увага.** Члени та кандидати повинні проявляти лояльність по відношенню до своїх клієнтів, діяти з належною увагою та приймати розсудливі рішення. Члени та кандидати зобов'язані діяти в інтересах своїх клієнтів і ставити інтереси клієнтів понад інтереси працедавця чи власні інтереси.
- B. Забезпечення чесності.** Члени та кандидати повинні діяти чесно та об'єктивно з усіма клієнтами під час проведення інвестиційного аналізу, надання рекомендацій щодо інвестування, здійснення інвестиційних або інших професійних дій.
- C. Забезпечення відповідності.**
1. Виступаючи радниками клієнта, Члени та кандидати зобов'язані:
    - a. Перед наданням будь-яких рекомендацій щодо інвестування чи здійснення інвестиційних дій, довідатися про інвестиційний досвід, фінансові обмеження, цільовий рівень ризику та дохідності існуючого чи потенційного клієнта, а також зобов'язанні регулярно переглядати та оновлювати таку інформацію.
    - b. Перед наданням будь-яких рекомендацій щодо інвестування чи здійснення інвестиційних дій, впевнитись, що інвестиція відповідає фінансовому стану клієнта та узгоджується з інвестиційними цілями, повноваженнями та обмеженнями клієнта, висловленими у письмовій формі.
    - c. Оцінювати відповідність інвестицій в контексті загального інвестиційного портфелю клієнта.
  2. У разі, якщо Члени та кандидати несуть відповідальність за управління інвестиційним портфелем відповідно до певних повноважень, стратегії чи стилю, вони повинні надавати лише ті інвестиційні рекомендації і здійснювати лише ті інвестиційні дії, які відповідають визначеним цілям та обмеженням інвестиційного портфелю.
- D. Презентація результатів інвестування.** Надаючи інформацію про результати інвестування, Члени та кандидати повинні вжити всіх належних заходів щоб забезпечити достовірність, точність та повноту такої інформації.
- E. Дотримання конфіденційності.** Члени та кандидати зобов'язані зберігати конфіденційність інформації про поточних, колишніх та потенційних клієнтів, крім наступних випадків:
1. Ця інформація стосується незаконних дій клієнта чи потенційного клієнта;
  2. Розголошення такої інформації вимагається законом, або
  3. Клієнт чи потенційний клієнт дав дозвіл на розголошення цієї інформації.

IV. ОБОВ'ЯЗКИ ПЕРЕД ПРАЦЕДАВЦЯМИ

- A. Лояльність.** Члени та кандидати повинні діяти в інтересах свого працедавця застосовуючи свої професійні вміння та навички, утримуватись від розголошення конфіденційної інформації та завдання працедавцю будь-якої іншої шкоди.
- B. Домовленості про додаткову винагороду.** Членам та кандидатам заборонено приймати подарунки, побічні прибутки, плату за свої послуги чи винагороду, які суперечать інтересам працедавців або, виходячи з обґрунтованих очікувань, можуть призвести до конфлікту інтересів з їхнім працедавцем, якщо відсутня письмова згода на це усіх задіяних сторін.
- C. Обов'язки керівників.** Члени та кандидати повинні вживати усіх належних заходів для того, щоб всі особи під їхнім наглядом або керівництвом дотримувались відповідних законів, правил, норм та Кодексу і стандартів.

V. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ДІЇ

- A. Старанність та обґрунтованість.** Члени та кандидати зобов'язані:
1. Дотримуватися принципів старанності, незалежності та ретельності у ході проведення аналізу інвестицій, надання рекомендацій щодо інвестування та вчинення інвестиційних дій.
  2. Здійснювати будь-який інвестиційний аналіз, рекомендації чи дії на підставі належного та адекватного обґрунтування, підтвердженого відповідними дослідженнями.
- B. Спілкування з клієнтами та потенційними клієнтами.** Члени та кандидати зобов'язані:
1. Повідомляти існуючим і потенційним клієнтам основну інформацію та загальні принципи інвестиційних процесів, які використовуються ними для проведення аналізу інвестицій, вибору цінних паперів та створення інвестиційних портфелів, а також невідкладно повідомляти про всі зміни, які можуть спричинити суттєвий вплив на такі процеси.
  2. Повідомляти клієнтів та потенційних клієнтів про значні обмеження та ризику, пов'язані з інвестиційним процесом.
  3. Застосовувати належну розсудливість при визначенні факторів, важливих для інвестиційного аналізу, рекомендацій чи дій, та повідомляти існуючим і потенційним клієнтам про ці фактори.
  4. Розрізняти факти та судження в презентаціях інвестиційного аналізу та рекомендацій.
- C. Ведення документації.** Члени та кандидати повинні розробити та вести належну документацію, яка відображає їхній інвестиційний аналіз, рекомендації та дії, а також інший обмін інформацією стосовно інвестицій з існуючими та потенційними клієнтами.

VI. КОНФЛІКТИ ІНТЕРЕСІВ

- A. Повідомлення про конфлікти.** Члени та кандидати повинні надавати повну та достовірну інформацію про усі факти, які цілком обґрунтовано можуть негативно вплинути на незалежність та об'єктивність їхніх рішень, а також перешкодити виконанню відповідних зобов'язань перед клієнтами, потенційними клієнтами та працедавцем. Члени та кандидати повинні забезпечити чіткість та зрозумілість такої інформації, а також повідомляти таку інформацію у належний спосіб.
- B. Пріоритетність операцій.** Інвестиційні операції, які проводяться в інтересах клієнтів і працедавця, мають пріоритет над інвестиційними операціями, в яких зацікавлений Член або кандидат.
- C. Винагороди за рекомендації.** Члени та кандидати повинні повідомляти своєму працедавцю, клієнтам або потенційним клієнтам про будь-яку плату за послуги, винагороди або побічний прибуток, які отримані від інших або сплачені іншим за рекомендації щодо продуктів або послуг.

VII. ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА CFA INSTITUTE ТА КАНДИДАТА CFA

- A. Поведінка учасників програм CFA Institute.** Членом та кандидатам заборонено здійснювати будь-які дії, які компрометують репутацію та чесне ім'я CFA Institute чи відзнаки CFA; або об'єктивність, чинність та надійність програм CFA Institute.
- B. Посилання на CFA Institute, відзнаку CFA і програму CFA.** Посилаючись на CFA Institute, членство в CFA Institute, відзнаку CFA чи статус кандидата програми CFA, Членам та кандидатам заборонено спотворювати чи перебільшувати значення членства в CFA Institute, наявності відзнаки CFA чи статус кандидата програми CFA.

У випадку будь-яких розбіжностей між цим перекладом та англійською версією документа, англійська версія "Кодексу етики та стандартів професійної поведінки" матиме обов'язкову силу.